

14 lutego 1942 r. gen. Władysław Sikorski powołał Armię Krajową

W imieniu Zarządu Regionu Rzeszowskiego NSZZ „Solidarność” kwiaty złożyła Bogumiła Stec-Świdarska oraz Joanna Stopyra z działu rozwoju

W obchodach 82. rocznicy powstania Armii Krajowej, które odbyły się 14 lutego 2024 r., udział wzięli przedstawiciele Zarządu Regionu Rzeszowskiego NSZZ „Solidarność”.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w Kościele pw. Świętego Krzyża w Rzeszowie, po której uczestnicy przeszli przed Pomnik Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej Podokręgu „Rzeszów”, gdzie odbyła się kolejna część obchodów.

Po podniesieniu Flagi Państwowej na maszt i odegraniu Hymnu Państwowego nastąpiły przemówienia zaproszonych gości. Następnie był Apel Pamięci i salwa honorowa. Składanie wieńców i wiązanek kwiatów i odegranie Pieśni Reprezentacyjnej Wojska Polskiego zakończyły uroczystości rocznicowe.

14 lutego 1942 r. Naczelnny Wódz gen. Władysław Sikorski powołał Armię Krajową. Była ona kontynuatorką Służby Zwycięstwu Polski i Związku Walki Zbrojnej, formowanych do walki z okupantem niemieckim i sowieckim już od 1939 r. Pierwszym dowódcą AK został komendant główny ZWZ, gen. Stefan Rowecki „Grot”. Przemianowanie ZWZ na AK w lutym 1942 r. znacząco podniosło rangę sił zbrojnych w Kraju: ze Związku stawały się one podziemnym Wojskiem Polskim, którego dowódcy powinny zostać podporządkowane wszystkie inne niepodległościowe organizacje wojskowe.

W czasie II wojny światowej Armia Krajowa była największym w Europie podziemnym wojskiem zorganizowanym do walki z okupantem niemieckim (i sowieckim). W 1944 r. jej liczebność sięgała ponad 350 tys. zaprzysiężonych żołnierzy, w tym ok. 10 tys. oficerów i ok. 35-40 tys. ochotników walczących

w oddziałach leśnych. Walka prowadzona przez AK była rozwijana na skalę niespotykaną w żadnym innym kraju okupowanej Europy. Wyróżniła ją ogromna różnorodność działań: wywiad, kontrwywiad, dywersja, niepodległościowa propaganda, łączność kurierska i radiowa, szkolenie kadr, legalizacja, pozyskiwanie broni, produkcja środków walki, a także obecność konspiracyjna w obozach jenieckich i obozach zagłady.

Budowa struktur postępowała razem z prowadzeniem akcji scaleniowej, w wyniku której w szeregach AK zjednoczonych zostało większość rozproszonych wcześniej sił wojskowych podziemnych partii politycznych: ludowców (Bataliony Chłopskie), socjalistów: Gwardia Ludowa Wolność, Równość, Niepodległość; narodowców: Narodowa Organizacja Wojskowa). W nurcie niepodległościowym poza strukturami akowskimi pozostawały Narodowe Siły Zbrojne. Natomiast elitarnym kadrowym wsparciem dla AK było kilkuset specjalnie przeszkolonych w Wielkiej Brytanii żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych, zrzucanych na spadochronach na teren okupowanego kraju (cichociemni). Armia Krajowa była ochotniczym wojskiem Polskiego Państwa Podziemnego. Wchodziła w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej. Jej strategicznym celem było przygotowanie i wywołanie ogólnopolskiego powstania.

AK została rozwiązana 19 stycznia 1945 r. przez gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”. W sytuacji zajmowania Polski przez okupanta sowieckiego, byłym żołnierzom Armii Krajowej polecono wówczas prowadzenie dalszej działalności „w duchu odzyskania pełnej niepodległości państwa i ochrony ludności polskiej przed zagładą”.

źródło: IPN

Członkowie Stowarzyszenia Osób Represjonowanych niezawodnie wspierają działania NSZZ „Solidarność”.
Dziękujemy!

Zmarł Roman Ziemiński, długoletni działacz NSZZ Solidarność w rzeszowskim Zelmerze, delegat na I WZD Regionu Rzeszowskiego, odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności.

Rodzinie i bliskim śp. Romana Ziemińskiego wyrazy szczerego współczucia składają
Roman Jakim, przewodniczący wraz z Członkami Zarządu Regionu Rzeszowskiego NSZZ „Solidarność”
oraz

Paweł Szpunar, przewodniczący wraz z Członkami Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Zelmer

Roman Ziemiński, ur. 18 III 1945 w Krasnem k. Rzeszowa. Tokarz w Rzeszowskich Zakładach Elektromechanicznych Predom-Zelmer. Od IX 1980 w „S”; wiceprzewodniczący Komitetu Założycielskiego, od XII 1980 w KZ; VI – VIII 1981 delegat na I WZD Regionu Rzeszowskiego.

Po 13 XII 1981 przygotował (z Januszem Millerem) ulotki przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego oraz odezwy do załogi zakładu, inspirator modlitw podczas przerw śniadaniowych w zakładzie. Wiosną 1982 nawiązał współpracę (przez Stanisława Łakomego) z RKW w Rzeszowie. 1982–1989 uczestnik sieci kolportażu obsługującej m.in. Zelmer. 30 VIII 1982 internowany, przetrzymywany w Ośrodku Odosobnienia w Uhercach, 11 IX 1982 zwolniony. Organizator (z Ryszardem Bukiem, Tadeuszem Piganem, Stanisławem Sitarzem i in.) TKZ, nieformalny lider podziemnej „S” w zakładzie. Wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany, poddawany rewizjom w domu i miejscu pracy. Od 1984 współorganizator corocznych wyjazdów pracowników Zelmeru na grób ks. Jerzego Popiełuszki w Warszawie i Pielgrzymek Ludzi Pracy na Jasną Górę. Od 1985 uczestnik Duszpasterstwa Ludzi Pracy -Zelmeru w parafii Chrystusa Króla w Rzeszowie. 22 IX 1988 organizator i lider grupy inicjatywnej ujawniającej działalność TKZ w zakładzie.

Od VI 1989 członek jawnej RKW w Rzeszowie, IV 1990 – XII 1998 przew. KZ, w 1990 delegat na II WZD Regionu Rzeszowskiego; 1990–1998 członek ZR. Od 2001 na świadczeniu przedemerytalnym. Od 2005 członek w Rzeszowie grupy Ujawnić Prawdę, od 2006 Stowarzyszenia Osób Represjonowanych w Stanie Wojennym Województwa Podkarpackiego. Od 2008 na emeryturze.

Odnznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności (2012).

10 IV 1979 – 20 II 1990 rozpracowywany przez Wydz. IIIA/Wydz. V/WOG KW MO/WUSW w Rzeszowie w ramach SO krypt. Robot; 4 XII 1987 – 18 IX 1989 przez Wydz. V WUSW w ramach KE/SOR/SOS krypt. Zimny/Zima.

Michał Stręk, Encyklopedia Solidarności

Wydawca: Region Rzeszowski NSZZ „Solidarność”, ul. Matuszczaka 14, 35-083 Rzeszów, www.solidarnosc.rzeszow.org.pl
Red.: Monika Lubowicz, 17 850 14 42, serwis.rzesz@solidarnosc.org.pl
Zdjęcia: Żaklin Kocaj-Szeliga oraz archiwa ZR